

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра педагогіки та суспільних наук

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Методика викладання у вищій школі»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	5 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Педагогіка вищої школи»
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта
Ступінь вищої освіти	Магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Петренко Ірина Миколаївна
д.і.н., професор
завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук

Контактний телефон	+38-067-646-95-34, + 38-095-354-20-87
Електронна адреса	poonsku@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.culture.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=794

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Пізнання закономірностей навчального процесу у вищій школі; формування системи психолого-педагогічних знань, які сприяють ефективності професійної діяльності, вдосконаленню культури педагогічної взаємодії викладача і студентів; розвиток психолого-педагогічних компетентностей, зокрема психологічної, операційно-методичної, конструктивно-проективної, оцінювання і контролю, експертно-аналітичної, науково-дослідної, методично-виховної.
Тривалість	3 кредитів ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та поза аудиторією, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашніх завдань; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточні модульні роботи Підсумковий контроль: Екзамен
Базові знання	Вміння аналізувати та впроваджувати у власну діяльність теоретично обґрунтовані положення сучасного педагогічного досвіду; застосовувати методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів; планувати структуру, зміст, процес організації лекції, практичного, семінарського, лабораторного заняття; готувати, проводити й аналізувати лекції, семінарські, практичні й лабораторні заняття різних типів.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
• ПР-1 набувати спеціалізовані концептуальні знання на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності,	• ЗК-2 Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей • ЗК-3 Здатність до розв'язання складних задач і проблем, що

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>зокрема в контексті дослідницької роботи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ПР-2 критично осмислювати проблеми у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей. • ПР-3 розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. • ПР-5 зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. • ПР-9 відповідати за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди. 	<p>потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЗК-5 Здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються • СК-2 Професійна самоосвіта, особистісне зростання, проектування подальших освітніх траєкторій • СК-13 Аналіз освітніх потреб і можливостей освітян, методичний супровід діяльності освітян • СК-14 Створення просвітницьких програм популяризації освіти, науки та культури.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Система вищої освіти в Україні, її організаційні та методичні основи, психологічні аспекти навчання.		
Тема 1. Система вищої освіти в Україні, тенденції та перспективи розвитку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати доповіді на теми: «Система вищої освіти в Україні», «Рівні і ступені вищої освіти в Україні».
Тема 2. Компетентнісний підхід як нова парадигма розвитку вищої освіти в європейському просторі.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Зробіть ретроспективний огляд питання «Етапи впровадження компетентнісного підходу: світовий та український досвід». 2. Створіть структурно-логічну схему «Професійні компетентності». Поміркуйте, якими компетенціями має володіти студент після опанування навчальної дисципліни, яку ви викладаєте.
Тема 3. Планування та навчально-методичне забезпечення навчального процесу.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Проаналізуйте робочу навчальну програму з фахової дисципліни (за вибором). Розробіть один із розділів робочої навчальної програми (на вибір): <ul style="list-style-type: none"> – Загальна характеристика навчальної дисципліни. – Робочий графік навчальної дисципліни. – Тематичний план навчальної дисципліни. – Технологічна карта навчальної дисципліни. – Самостійна робота студентів. – Методика активізації процесу навчання. – Система поточного та підсумкового контролю знань. – Шкала оцінювання знань студентів. – Система нарахування додаткових балів за видами робіт. – Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни. – Інформаційно-методичне забезпечення з навчальної дисципліни.
Тема 4. Форми та види занять у закладі вищої освіти. Самостійна робота	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання	1. Проаналізувати відвідану вами лекцію за критеріями, сформованими у Вищому навчальному закладі Укоопспілки

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Система вищої освіти в Україні, її організаційні та методичні основи, психологічні аспекти навчання.		
студентів, контроль та оцінка успішності.	самостійної роботи; тестування. поточна модульна робота	«Полтавський університет економіки і торгівлі». 2. Підготувати фрагмент лекції. 3. Підготувати питання до бліц-опитування за матеріалом лекції.
Тема 5. Виникнення і розвиток сучасних технологій навчання у вищій школі. Інформаційні технології навчання. Технології дистанційного навчання у вищій школі.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	1. Підготувати завдання для дистанційного навчання студентів, продемонструвати його на практичному занятті. 2. Підготувати питання до бліц-опитування за матеріалом лекції.
Модуль 2. Сучасні освітні технології як інструмент формування компетенцій фахівців.		
Тема 6. Модульні технології як відкриті системи навчання. Система інтенсивного електронного навчання. Технології дослідницького (евристичного) навчання у вищій школі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	1. Підготувати завдання для навчальних досліджень студентів, продемонструвати його на практичному занятті. 2. Підготувати питання до бліц-опитування за матеріалом лекції.
Тема 7. Імітаційні технології навчання. Нейролінгвістичне програмування (НЛП). Технології розвиваючого навчання.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	1. Продемонструвати на практичному занятті володіння техніками впливу на конкретних прикладах власного життя. 2. Підготувати питання до бліц-опитування за матеріалом практичного заняття.
Тема 8. Педагогічні основи керування розвитком особистості студента через освітнє середовище вищого навчального закладу. Ефективне навчання лідерства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	1. Підготуйте організаційно-діяльнісну гру «Як стати успішним викладачем?». 2. Складіть обґрунтування проекту «Сучасні освітні технології у викладанні навчальної дисципліни».
Тема 9. Проектування педагогом сучасних технологій навчання.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Проаналізуйте відвідане вами заняття. Опишіть педагогічний досвід застосування інтерактивних методів навчання, які продемонстрував викладач.
Тема 10. Викладач у сучасній системі вищої освіти.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.	Проаналізуйте відвідане вами заняття. Опишіть педагогічний досвід застосування інтерактивних методів навчання, які продемонстрував викладач.

Інформаційні джерела

1. Основні

2. Закон України «Про вищу освіту» від 1.07.20 року // Голос України. – 2014.
3. Положення Закону України «Про засади державної мовної політики» від 3 липня 2012 р.
4. Марків В. М. Організація і управління навчальним процесом у ВНЗ : навчально-методичний посібник /Володимир Миколайович Марків. – Кривий Ріг: КПІ, 2013. – 110 с.
5. Управління якістю освіти у вищих навчальних закладах [Текст] : навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1: Теоретичні

засади формування систем управління якістю надання освітніх послуг / кол. авт. ; за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С.Загорського. — Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. — 136 с. — ISBN 978-966-8687-97-6.

6. Огаренко В.М. Державне регулювання діяльності вищих навчальних закладів на ринку освітніх послуг: Монографія. — К.: Вид-во НАДУ, 2005. — 328 с.
7. Освітній менеджмент: Навч. посібник / За ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки. — К.: Шкільний світ, 2003. — 400 с.
8. Охріменко І.В. Менеджер освіти: вимоги до управлінської компетенції. — Полтава: ПОППО, 2002. — 63 с.
9. Плахотник О. Логічний аналіз змісту поняття «педагогічна новація» // Імідж сучасного педагога. — 1999. — № 4. — С.10-12.

2. Додаткові

1. Професіограма директора загальноосвітньої школи – менеджера освіти. / Упорядники Масленников П.А., ТурашМ.М. та ін. – Харків, 1997.
2. Створення стартових умов свідомого життєвого самовизначення учня: наслідки експериментальної роботи СЗОШ №17 імені М.Г. Нелиня м. Кременчука. – Полтава: ПОППО, 2003. – 80 с.
3. Стратегічне управління: науково-методичне забезпечення розвитку сучасної 12-річної школи / З досвіду роботи ліцею №4 м. Кременчука. – Полтава: АСМІ, 2006. – 92 с.
4. Строкова Т.А. Мониторинг качества образования школьников // Педагогика. – 2003. – №7. – С. 61-66.
5. Тимошко Г. Підготовка керівників загальноосвітніх навчальних закладів // Рідна школа. – 2002. – № 5. – С. 45-48.
6. Тураш М.М., Гадецький М.В., Сидоренко О.Л. Наукові основи планування роботи школи. – Харків, 1996.
7. Цокур О.С. Педагогіка вищої школи / Випуск 2. Педагогічний менеджмент – Одеса: «Юридична література», 2002. – 76 с.
8. Цокур О.С. Теоретичні засади управління загальною середньою освітою в Україні / Педагогіка: Навч. посіб. Південноукраїнського ДПУ імені К.Д. Ушинського. – Харків, 2003. – С. 207-264.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Дистанційний курс «Проектування професійної підготовки та діяльності фахівця», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.
- Мультимедійні презентації лекцій у програмі Power Point.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

[Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти](#)

[Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості](#)

[Положення про повторне навчання](#)

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття.

У ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента

Положення про академічну доброчесність

Положення про запобігання випадків академічного плагіату

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ Уповноважений з прав корупції

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які складаються з порушення термінів перездачі без поважних причин, оцінюються на найнижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності). Перескладання модулів відбувається лише з дозволу провідного викладача та за наявності поважних причин (наприклад, хвороба, індивідуальний графік навчання, стажування студента).
- Політика щодо академічної культури (добросовісності): списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено. Мобільні дивайси дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.
- Політика присутності на занятті:
Присутність студента на занятті є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, індивідуальний графік, стажування студента) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за умови узгодження з провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання та складання екзамену

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять: лекції – мах 4 бали; захист домашнього завдання – мах 26 балів; обговорення матеріалу занять – мах 5 балів; виконання навчальних завдань – мах 6 балів; завдання самостійної роботи – мах 5 балів; тестування – мах 5 балів; поточна модульна робота – мах 5 балів.	30
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять: лекції – мах 4 бали; захист домашнього завдання – мах 26 балів; обговорення матеріалу занять – мах = 5 балів; виконання навчальних завдань – мах = 6 балів; завдання самостійної роботи – мах = 5 балів; тестування – мах = 5 балів; поточна модульна робота – мах 5 балів.	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни